

Ennen lukio-opintojen alkua on hyvä miettiä näitä:

- Lukiohaaveen on hyvä olla nuoren ihan oma haave: paras motivaatio lähtee oman tavoitteen ja unelman tavoittelusta.
- Kodin on tärkeää huolehtia asianmukaisesta tiedonsiirrosta yhdessä nuoren kanssa. Nuorta koskevat tärkeät asiat ja tiedot on hyvä siirtää uuden koulun asioista vastaavien henkilöiden tietoon (erityisopettaja/opinto-ohjaaja). On tärkeää olla avoin nuoren tuen tarpeista. Tuen tarpeet voivat muuttua yläkouluaajoista ja lukiossa on ammattilaiset arvioimassa tarvittavia tukimuotoja.
- Millaisia haaveita nuorella lukioon liittyy: Yhteiset tapahtumat? Vanhojen tanssit? Yöjuhlat? Muistattehan, että kaiken tuon lisäksi lukio-opiskelu on lukemista, tiedon soveltamista ja oman oppimisen jäsentelyä erilaisiin tuotoksiin. Viihtyyhän nuori aidosti lukuaineiden ja teoreettisten aineiden parissa?
- Lukiossa pitää pystyä keskittyneeseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn.
- Työmuotoina käytetään niin itsenäistä työskentelyä, kuin ryhmä- ja parityöskentelyä. Kaikkien kanssa pitää pystyä työskentelemään, ei vain oman parhaan kaverin kanssa.
- Huomioikaa arjen kokonaiskuormitus: nuorella pitää olla aikaa rauhoittua koulutehtävien pariin ja jäädä myös aikaa levolle ja palautumiselle.

Lukio-opiskelu

- Lukio suoritetaan pääasiassa kolmessa vuodessa ja lukion oppimäärä on vähintään 150 opintopistettä.
- Lukion oppimäärässä on pakollisia opintojaksoja ja valtakunnallisia valinnaisia opintojaksoja sekä paikallisia opintojaksoja.
- Pakollisten opintojaksojen lisäksi lukion oppimäärään sisältyy vähintään 20 opintopistettä valtakunnallisia valinnaisia opintoja sekä näiden lisäksi riittävä määrä muita valinnaisia opintoja, jotta vähintään 150 opintopistettä tulee täyteen.
- Lukuvuodessa on viisi periodia, joten lukujärjestys vaihtuu viisi kertaa vuodessa. Jos opinnot suunnitellaan kestävän kolme vuotta, opiskellaan noin kuusi opintojaksoa periodissa eli ensimmäisenä ja toisena opintovuotena 60 opintopistettä ja kolmantena vuotena 30 opintopistettä.
- Nuori voi valita, suorittaako lukion 3, 3½ tai 4 vuodessa. Lukujärjestystä muutetaan aina suunnitellun opiskeluajan mukaan.
- Suunnitelmaa voi muokata kesken opintojen.
- Lukiolaisen koulupäivä voi alkaa klo 8.15 ja voi kestää aina klo 15.50 saakka.

Opiskelun ja opintojen tukeminen

- Aineenopettajat pystyvät antamaan tukiovetusta: tukiovetus toteutetaan joko pienissä ryhmissä tai ihan yksilöohjauksena.
- Lukioilta löytyy aineenopettajien toteuttamia oppimista ja opiskelua tukevia ryhmiä eli toisin sanoen pajoja. Niistä kannattaa ottaa selvää heti lukio-opintojen alussa. Ryhmiin kannattaa osallistua aina, kun vain pystyy.
- Ryhmänohjaaja on lukiossa nuoren lähiaikainen.
- Opinto-ohjaajat seuraavat nuoren opintoja tiiviisti yhteistyössä aineenopettajien ja ryhmänohjaajan kanssa.
- Nuorella on mahdollisuus maksuttomiin psykologi- ja kuraattoripalveluihin. Myös opiskeluterveydenhuollon palvelut, terveydenhoitajan ja koululääkärin palvelut, ovat maksuttomia. (Työntekijät toimivat hyvinvointialueen työntekijöinä, yhteystiedot löytyvät lukioiden sivuilta)

Lukion erityisopetus

- Lukion erityisopetus on ensisijaisesti pedagogista tukea, mitä toteutetaan ja suunnitellaan yhteistyössä aineenopettajien kanssa.
- Tuki painottuu oppimaan oppimiseen, oman oppimistyylin löytämiseen sekä itsetunnon vahvistamiseen oppijana.
- Lukiossa ei ole laaja-alaista erityisopetusta eikä meiltä löydy pienryhmiä.
- Jos opiskelija on itse aktiivinen ja vastaanottavainen, hänen kanssaan yhdessä mietitään ja kokeillaan erilaisia opiskelutekniikoita erityisopettajan ohjauksessa.
- Erityisopettaja antaa tukea oppimisvaikeuksiin, ei yksittäisten aineiden tukiovetusta tai opetusta. (esim. matematiikka, äidinkieli, vieraat kielet)
- Erityisopettaja tekee tiivistä yhteistyötä koulun opiskeluhuollon henkilöstön ja opiskeluterveydenhuollon henkilöstön kanssa.
- Tukea tarvitseville opiskelijoille laaditaan oppimisen tuen lomake Wilmaan. Tämä lomake on pedagogisen tiedon välittämiseen tarkoitettu lomake, eikä sinne kirjata mitään muuta, kuin opiskeluun liittyviä tuen tarpeita.

Lukiolaisen arki

Kasvua ja oppimista

- 1. lukiovuoden aikana harjoitellaan ihan kaikkea lukiolaisuuteen liittyvää.
- Sosiaalisia taitoja ja ryhmässä toimimisen taitoja opetellaan läpi 1. lukiovuoden.
- Nuoren on hyvä antaa aikaa tulevaisuuden suunnitelmille: jatko-opintosuunnitelmien ei tarvitse olla selvät lukioon tultaessa.

Hyvinvointi ja oma arki

- Lukio-opintojen kanssa pärjää, kun huolehtii omasta hyvinvoinnistaan ja lukiolaisen arjestaan: keskittyä oppitunneilla ja tehdä kotona läksyt.
- Nuoren on hyvä pitää kiinni hänelle tärkeistä asioista, erityisesti perhe- ja ystävyys-suhteista sekä harrastuksista.
- Nuoren on hyvä antaa aikaa omalle lukiolaisidentiteetille kasvuun: olla avoin ja utelias.
- Nuorelta vaaditaan lukiossa pitkäjänteistä työskentelyä: ruutuaikaa tulee todella paljon lisää ja tämä on tärkeää huomioida kodin arjessa. Irrottautuminen some-maailmasta todella tärkeää.
- Unen ja palautumisen merkitys korostuu: lukiolainen ei jaksaa, jos nukkumaan mennään arkena klo 23:00 jälkeen. On tärkeää, että lukiolaisella on vielä nukkumaanmeno-aika.
- On tärkeää myös huolehtia arjen liikkumisesta sekä säännöllisestä ja monipuolisesta ruokailusta.

Oppitunnit:

- Kaikki materiaali on sähköistä.
- Oppitunnit kestävät 75 min. Oppitunneilla voi olla pieniä taukoja mutta pääsääntöisesti tunneilla työskennellään.
- Jokaisella oppitunnilla mennään uuteen asiaan.
- Opiskeluryhmässä voi olla jopa 36 opiskelijaa: keskittymisen taitoja tarvitaan.

Kodin tuki

- Nuoret ovat oppivelvollisia: huoltajan vastuu jatkuu 2. asteella. Oppivelvollisuuslain mukaan ensisijainen valvontavastuu toisen asteen opintoihin hakeutumisesta ja oppivelvollisuuden suorittamisesta on huoltajilla (OVL 9 §).
- Huoltajien tulee seurata lukiolaisen opintojen etenemistä ja tarvittaessa reagoida, jos nuoren opinnot eivät syystä tai toisesta etene.
- Myös oppilaitos on velvoitettu seuraamaan opintojen edistymistä ja ilmoitusvelvollinen huoltajille, jos oppivelvollinen ei suorita opintojaan opiskelusuunnitelmansa mukaisesti (OVL 12 §).
- Huoltajan tulee seurata Wilma-merkintöjä säännöllisesti.

(Lähde: Mukaeltu Sisu-käsikirjasta <https://blogit.gradia.fi/sisu/wpcontent/uploads/sites/292/2024/02/Sisu-ka%CC%88sikirja-23.2.2024.pdf>)